

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru jud: (V. Sanduța)  
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău jud: (L. Bulgac, S. Gîrbu, Gr. Dașchevici)

## DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Valeriu Doagă  
Mariana Pitic  
Iurie Bejenaru  
Tamara Chișca-Doneva  
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Alexandru Bejanu,  
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bejanu  
împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului  
administrativ,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care  
s-a admis cererea de apel declarată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și s-a  
casat hotărârea din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o  
nouă hotărâre prin care s-a respins ca tardivă pretenția lui Alexandru Bejanu cu  
privire la anularea ordinului de sancționare nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 și s-a  
respins ca neîntemeiată pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea  
ordinului de sancționare nr. 196-p din 27 februarie 2017,

### c o n s t a t ă :

La 12 aprilie 2017, Alexandru Bejanu a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului  
administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul Alexandru Bejanu a invocat că ordinul  
nr.51-p din 16 ianuarie 2017 privind sancționarea disciplinară sub formă de  
observație, este ilegal, deoarece ordinul respectiv a fost emis în baza unor  
presupuneri nedovedite, după cum urmează din textul ordinului, alin.4, astfel în  
rezultatul analizei și verificării înregistrărilor imaginilor video de către inspecți  
s-a prezumat că deconectarea camerelor de supraveghere a fost produsă intenționat,  
iar conform alin. 5 din același ordin, deconectarea camerelor de supraveghere video  
putea avea ca temei o intenție ascunsă, ce putea crea o consecință gravă.

Reclamantul a indicat că în atribuțiile de serviciu, precum și conform  
specializării, competența colaboratorului vamal nu presupune sarcini și abilități ce

țin de funcționarea camerelor de supraveghere video, iar temeiurile de fapt ale aplicării sancțiunii disciplinare nu corespund cu temeiurile de drept formulate în ordin, la aplicarea sancțiunii disciplinare a fost indicat drept temei juridic încălcarea dispozițiilor de art.15 alin.(1) lit. a), d), h) din Legea serviciului în organele vamale și pct. pct. 3, 5 alin. (1) lit. a), b), d) și 11 lit. b) din Codul de etică și conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din data de 20 octombrie 2016.

Reclamantul a menționat că potrivit art. 59 alin. (3) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, sancțiunea disciplinară, cu excepția celei specificate la art. 58 lit. a) nu poate fi aplicată decât după cercetarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a funcționarului public de către comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii, iar conform art.209 Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical.

Reclamantul Alexandru Bejanu a relatat că încălcarea imputată lui datează cu 13 noiembrie 2016, iar sancțiunea i-a fost aplicată tocmai la 16 ianuarie 2017, adică peste două luni din ziua constatării, ancheta de serviciu fiind efectuată la data de 06 decembrie 2016, iar încheierea comisiei de disciplină este datată cu data de 09 decembrie 2016, ordinul privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de observație fiind datat cu 16 ianuarie 2017, adică cu o întârziere de 37 zile.

Reclamantul Alexandru Bejanu a menționat că potrivit pct. 38 din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 201 din 11 martie 2009, desfășurarea anchetei de serviciu presupune, examinarea sesizării, audierea funcționarului public a cărui faptă constituie obiectul sesizării, audierea persoanei care a formulat sesizarea, culegerea informației considerate necesare pentru rezolvarea cazului, prin mijloacele prevăzute de lege, inclusiv audierea oricăror alte persoane ale căror declarații pot înlesni soluționarea cazului. Reclamantul a susținut că nu i s-a prezentat o copie a raportului privind ancheta de serviciu, fiind încălcate prevederile pct. 45 din același Regulament, ce prevede că concomitent cu citarea funcționarului public cercetat și membrilor comisiei, li se prezintă o copie a raportului privind ancheta de serviciu.

Reclamantul Alexandru Bejanu a relatat că ordinul nr.196-p din data de 27 februarie 2017 cu privire la sancționarea lui disciplinară, la fel este ilegal și nefondat, deoarece angajatorul a aplicat o sancțiune disciplinară ilegală în situația în care el nu era în exercitarea atribuțiilor de serviciu și nu a comis nici o abatere disciplinară, mai mult ca atât, în cazul descris în partea descriptivă a ordinului de sancționare, urma să intervină răspunderea contravențională aplicată de agentul constator competent, după probarea ei în modul stabilit de Codul contravențional.

Reclamantul Alexandru Bejanu a menționat că la aplicarea sancțiunii disciplinare a fost indicat drept temei juridic normele prevăzute de art. art. 26, 15 lit. h) ale Legii serviciului în organele vamale, ce se referă la abateri disciplinare comise în activitatea de serviciu, iar cazul indicat în ordinul nr.196-p din 27 februarie 2017 nu se încadrează sub aspect al disciplinei muncii, deoarece nu a avut loc la locul de

muncă, în timpul orelor de muncă și nici la realizarea unor acțiuni ce țin de activitatea în serviciu.

Reclamantul consideră că Biroul Vamal Centru și-a depășit competența, deoarece în cazul respectiv urma să fie aplicată alt tip de răspundere, decât cea disciplinară și anume răspunderea contravențională, în cazul constatării unei contravenții, probate în modul stabilit de Codul contravențional.

Reclamantul Alexandru Bejanu, a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 și anularea ordinului nr.196-p din 27 februarie 2017.

La 12 septembrie 2017 Alexandru Bejanu a depus cerere de repunere în termenul de procedură, prin care a solicitat admiterea acțiunii, repunerea în termenul de contestare a ordinului nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea disciplinară, anularea ordinului nr. 51-p din 16 ianuarie 2017, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de observație și anularea ordinului nr.196-p din 27 februarie 2017, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de muștrare aspră.

Prin hotărârea din 04 mai 2018 a judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bejanu împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, s-a repus Alexandru Bejanu în termenul de contestare a ordinului nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 „cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”, s-a anulat ordinul nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 „cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”, s-a anulat ordinului nr.196-p din data de 27 februarie 2017, „cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova s-a casat hotărârea din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca tardivă pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea ordinului de sancționare nr. 51-p din 16 ianuarie 2017, s-a respins ca neîntemeiată pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea ordinului de sancționare nr. 196-p din 27 februarie 2017.

Instanța de recurs relevă că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recursul a fost declarat de Alexandru Bejanu pînă la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Cod administrativ, admisibilitatea recursului sus menționat se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată recurentului Alexandru Bejanu, la data de 30 noiembrie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 12248 (f. d. 103). Iar, la 25 octombrie 2018 Alexandru Bejanu a depus cerere prin care a solicitat eliberarea copieii deciziei motivate, care a fost recepționată de recurent la 28 noiembrie 2018, fapt confirmat prin recipisă anexată la materialele cauzei (f.d.105).

Totodată, instanța de recurs relevă că decizia contestată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești [www.instante.justice.md](http://www.instante.justice.md) la 29 noiembrie 2018.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost depus de către Alexandru Bejanu la 16 ianuarie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, Alexandru Bejanu a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Alexandru Bejanu a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră neîntemeiată, fiind emisă contrar prevederilor legale. Recurentul își întemeiază recursul în baza prevederilor art. 432 alin. 1) și 2) lit. a) și c), alin. 4) Cod de procedură civilă.

Recurentul a menționat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 26 din Legea contenciosului administrativ, care stabilesc expres că actul administrativ contestat poate fi anulat în tot sau în parte în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 209 din Codul muncii în care este stipulat că sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună de la ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Recurentul Alexandru Bejanu a precizat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 59 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public care prevede că sancțiunea disciplinară, cu excepția celei specificate la art. 58 lit. a) a Legii nominalizate, nu poate fi aplicată decât după cercetarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a funcționarului public de către comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu a aplicat prevederile Regulamentului comisiei de disciplină și anexa 7 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede modul, procedura și termenele de examinare a abaterilor disciplinare,

prevederi care au fost încălcate integral de către angajator și nu a fost apreciat la examinarea cauzei de către instanța de apel. De asemenea, de către angajator au fost încălcate normele, care prevăd procedura de cercetare a sancțiunii disciplinare.

Recurentul Alexandru Bejanu a specificat că în conformitate cu pct. 24, 27, 36 din Regulamentul comisiei de disciplină, sesizarea urma să fie adresată președintelui comisiei de disciplină, care urma să remită sesizarea secretarului, să convoace în termen de 5 zile comisia, să dispună după caz clasarea cazului sau ancheta de serviciu, să examineze rezultatele anchetei de serviciu după citirea prealabilă a funcționarului, să efectueze un raport final cu propuneri de sancționare.

Recurentul a menționat că au fost încălcate prevederile pct. 43 din Regulamentul comisiei de disciplină, care prevede că după stabilirea locului, datei și orei desfășurării ședinței comisiei, președintele dispune citarea membrilor comisiei, funcționarului public a cărui faptă a fost sesizată, persoanei care a formulat sesizarea, precum și a altor persoane ale căror declarații pot înlesni soluționarea cazului. Recurentul nu a fost citat în formă scrisă, sub semnătură despre data ședinței comisiei.

Recurentul a relatat că nu i s-a eliberat o copie a raportului privind ancheta de serviciu, fiind încălcate prevederile pct. 45 din Regulament nominalizat, care prevede că concomitent cu citarea, funcționarului public cercetat și membrilor comisiei li se prezintă o copie a raportului privind ancheta de serviciu. Recurentul a menționat că copia raportului i-a fost prezentată numai la ședința de judecată în primă instanță, după solicitarea repetată a instanței de judecată.

Comisia de disciplină nu a audiat recurentul și a acceptat propunerea Direcției de integritate și supraveghere, în lipsa acestuia. Prin aceste acțiuni au fost încălcate prevederile art. 59 alin.3) din Legea nr. 158 din data de 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și pct. 43 din Regulamentul comisiei de disciplină. Ambele norme stabilesc audierea prealabilă și prezența funcționarului public cercetat. Cazul nu a fost examinat la ședința comisiei de disciplină, fapt care se confirmă prin lipsa deciziei și procesului-verbal/procesele-verbale ale comisiei de disciplină, fiind încălcate prevederile pct. 59-60 din Regulamentul comisiei de disciplină. Procesul-verbal care conține propunerea de sancționare, nu a fost adus la cunoștința recurentului, sub semnătură. Conform pct. 59 din Regulamentul nominalizat, procesul-verbal în care se conține propunerea comisiei de disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare sau clasarea cauzei se aduce la cunoștință sub semnătură funcționarului public cercetat și persoanei care a formulat sesizarea.

Recurentul Alexandru Bejanu a menționat că instanța de apel a încălcat prevederile pct. 62 din Regulamentul comisiei de disciplină, care prevede procedura de întocmire și înaintare a propunerii pentru a fi aplicată sancțiunea disciplinară în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la semnarea ultimului proces-verbal al ședinței comisiei de disciplină privind o faptă cercetată, secretarul întocmește un demers în care se conține propunerea comisiei, precum și circumstanțele de fapt și de drept care au stat la baza acesteia. Demersul este semnat de președintele comisiei de disciplină și este adus la cunoștința persoanei competente să aplice sancțiunea.

Recurentul a indicat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 12 alin. 1) lit. a) din Codul de etică și conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin

Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016, art. 15 lit. h), art. 26 din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, la examinarea pretențiilor din cererea de apel referitoare la legalitatea și temeinicia ordinului nr. 196-p din 27 februarie 2017 “cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”. Conform art. 26 din Legea nr. 1150 din 20 iulie 2000 serviciului în organele vamale aplicarea sancțiuni disciplinare pentru încălcarea disciplinei de serviciu și a obligației prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. l), colaboratorului vamal îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: observația, muștrarea, muștrarea aspră, retrogradarea în funcție pe un termen de până la 6 luni, reținerea conferirii gradului special, preîntâmpinarea că nu corespunde serviciului în conformitate cu rezultatele atestării, eliberarea din serviciu în organul vamal.

Recurentul Alexandru Bejanu a precizat că colaboratorul vamal, în relațiile cu publicul, este obligat să dea dovadă de onestitate și comportament civilizată față de persoanele cu care vine în contact. Actele normative în temeiul cărora a fost aplicată sancțiunea disciplinară se referă la abateri disciplinare comise în activitatea de serviciu.

Recurentul a declarat că ordinul de sancționare a Serviciului Vamal nr. 196-p din 27 februarie 2017 nu se încadrează nici sub aspect în disciplina muncii, deoarece nu a avut loc la locul de muncă, nici în timpul orelor de muncă și nici la realizarea unor acțiuni ce țin de activitatea de serviciu. Conform graficului privind evidența timpului de muncă, anexat la materialele dosarului, se demonstrează cu certitudine că recurentul Alexandru Bejanu nu era în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, ci dimpotrivă el achita un credit personal. Ca urmare, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că Serviciul Vamal și-a depășit competența, deoarece în cazul respectiv urma să fie aplicată alt tip de răspundere, decât cea disciplinară și anume răspunderea contravențională în cazul constatării elementelor unei contravenții administrative, probate în modul stabilit de Codul Contravențional al RM.

Recurentul a invocat că Serviciul Vamal nu era în drept să ceară explicații și să audieze personalul băncii, competență ce revine doar organelor de poliție, procuratură și instanțelor de judecată. Mai mult decât atât, prin răspunsul BC “Moldincombank” SA s-a demonstrat cu certitudine că faptele expuse în ordinul nr. 196-p din 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal nu s-au adeverit, fiind menționat că nimeni nu a utilizat cuvinte necenzurate sau comportament indecent. Prin cele două răspunsuri ale BC “Moldincombank” SA, conducerea băncii a menționat că în urma examinării camerelor de supraveghere video din bancă, faptele nu s-au confirmat. Totodată, conducerea băncii și-a cerut scuze de la Alexandru Bejanu pentru situația care a creat recurentului neplăceri.

La 05 februarie 2019, în adresa intimatului Serviciul Vamal al RM a fost expediată copia recursului declarat de către Alexandru Bejanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă intimatul, Serviciul Vamal al RM nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit la cererea de recurs declarată de către Alexandru Bejanu.

Prin încheierea din 13 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Alexandru Bejanu împotriva deciziei 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Verificând decizia recurată, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune respingerea recursului declarat de Alexandru Bejanu.

Colegiul reiterează că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei reiese că la 12 aprilie 2017, Alexandru Bejanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, prin care a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 51-p din data de 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu și anularea ordinului nr.196-p din 27 februarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu.

Prin hotărârea din 04 mai 2018 a judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bejanu împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, s-a repus Alexandru Bejanu în termenul de contestare a ordinului nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 „cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”, s-a anulat ordinul nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 „cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”, s-a anulat ordinul nr.196-p din data de 27 februarie 2017 „cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, Biroul Vamal Centru”.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, s-a casat hotărârea din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca tardivă pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea ordinului de sancționare nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, s-a respins ca neîntemeiată pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea ordinului de sancționare nr. 196-p din 27 februarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu.

Astfel, instanța de recurs relevă că obiect al prezentei acțiunii îl constituie anularea ordinului nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară, observație (f.d.6-7) și anularea ordinului nr.196-p din data de 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară, mustrare aspră (f.d.8-9).

Instanța de recurs menționează că prin definiție, litigiul individual de muncă este un conflict juridic din domeniul reglementării muncii, care poate fi soluționat în modul stabilit de lege, ale cărui părți sunt salariatul și angajatorul, și al cărui conținut constituie drepturile, obligațiile și interesele părților raportului individual de muncă, ce nu pot fi exercitate ca urmare a divergențelor nesoluționate dintre părți.

Dreptul funcționarilor publici la soluționarea litigiilor individuale de muncă derivă din însuși art.5 din Codul muncii, care asigură tuturor salariaților, fără excepție, dreptul la soluționarea litigiilor individuale de muncă.

Respectiv, cu referire la ordinul nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară, observație (f.d.6-7), Colegiul reține că instanța de apel corect a respins ca tardivă pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea ordinului Serviciului Vamal de sancționare nr. 51-p din data de 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu.

Din actele cauzei, Colegiul constată că prin ordinul Serviciului Vamal nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu s-a aplicat lui Alexandru Bejanu, inspector superior al Biroului Vamal Centru, sancțiune disciplinară sub formă de observație, în temeiul art. 26 lit. a) din Legea serviciului în organele vamale, pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (1) lit. a), d) și h) al Legii serviciului în organul vamal, precum și pct. 3, 5 alin. (10) lit. a), b) și d), 11 lit. b) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016.

Instanța de recurs reține că ordinul Serviciului Vamal nr. 51-p din data de 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu i-a fost adus la cunoștință lui Alexandru Bejanu la 17 ianuarie 2017 contra semnătură, acesta menționând că nu este de acord cu respectivul ordin (f.d.7). iar, la 12 aprilie 2017, Alexandru Bejanu s-a adresat în instanța de judecată cu pretenția privind anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu.

Colegiul menționează că Alexandru Bejanu a fost angajat în funcția de inspector superior al postului vamal Molovata, Biroul Vamal Chișinău, pe un termen de 5 ani, fiind încheiat contractului individual de muncă nr. 37 din data de 10 februarie 2015 (f.d.13)

Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 953-p din 23 august 2016, Alexandru Bejanu a fost angajat în funcția de inspector superior al postului vamal Molovata, Biroul Vamal Chișinău (f.d.12)

Conform art. 3 al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din data de 20 iulie 2000, colaboratorul vamal este persoană cu funcție de răspundere numită, în condițiile prezentei legi, într-o funcție în cadrul organului vamal. Colaboratorul vamal deține grade speciale.

Respectiv, instanța de recurs relevă că Alexandru Bejanu este funcționar public și la soluționarea litigiului urmează a fi aplicată Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008.

Conform art. 60 alin. (3) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

Art. 17 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 prevede că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Instanța de recurs menționează că litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici și a persoanelor cu statut special nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prelabile, la fel ca și orice litigiu individual de muncă și funcționarii publici urmează să se adreseze nemijlocit în instanța de judecată.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că termenul de depunere a cererii de chemare în judecată privind anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 51-p din data de 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, a început a curge din ziua următoare aducerii la cunoștința lui Alexandru Bejanu a ordinului respectiv, și anume din 18 ianuarie 2017, iar termenul de prescripție pentru contestarea acestui ordin a expirat la 17 februarie 2017, aceasta fiind ultima zi, ce se încadra în termenul de prescripție pentru depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, cererea de chemare în judecată de către Alexandru Bejanu a fost depusă la 12 aprilie 2017, cu depășirea termenului stabilit la art. 17 alin.(1) lit. c) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Colegiul menționează că instanța de apel corect a respins ca fiind neîntemeiată cerința lui Alexandru Bejanu de repunere în termenul de prescripție a pretenției privind anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu.

În motivarea cerinței de repunere în termen, Alexandru Bejanu a indicat că este tutorele unei persoane puse sub ocrotire, care necesită supraveghere intensă, iar în perioada 17 ianuarie 2017 – 20 februarie 2017 persoana pusă sub ocrotire se afla într-o stare de acutizare, după care a fost internată în Spitalul de Psihiatrie, în perioada 27 februarie 2017 – 13 martie 2017.

În conformitate cu art. 116 alin. (1-3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Instanța de recurs cu referire la efectuarea în perioada 17 ianuarie 2017 – 20 februarie 2017 a unui tratament ambulatoriu de către persoana pusă sub ocrotire,

a cărui tutore este Alexandru Bejanu, menționează că acest fapt nu constituie un impediment de adresare a lui Alexandru Bejanu cu acțiune în instanță. Or, recurentul Alexandru Bejanu nu a probat faptul că tratamentul ambulatoriu a persoanei puse sub ocrotire, a necesitat prezența în permanență a recurentului lângă această persoană.

Conform certificatului din 01 august 2017, întocmit de IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, Gheorghe Bejanu, s-a aflat la tratament în instituția psihiatrică în perioada 13 februarie 2017 - 27 martie 2017. Însă, Alexandru Bejanu nu a probat că în perioada internării în instituția medicală a persoanei aflate sub tutela lui acesta a fost implicat în îngrijirea persoanei respective în staționar, or acesta se afla sub supravegherea instituției medicale și a angajaților acesteia. Respectiv perioada sus menționată nu poate fi apreciată ca fiind un impediment obiectiv, ce ar fi făcut imposibilă adresarea lui Alexandru Bejanu cu acțiune în instanța de judecată.

Cu referire la certificatul de concediu medical seria 01 nr. 2200914 din data de 09 martie 2017, ce confirmă internarea lui Alexandru Bejanu în staționar în perioada 27 februarie 2017 - 10 martie 2017, Colegiul menționează că nu poate fi luat în considerare deoarece începutul perioadei de internare în instituția medicală, 27 februarie 2017, este după 10 zile de la expirarea termenului de depunere a acțiunii în instanța de judecată.

În aceste circumstanțe, Colegiul menționează că instanța de apel corect a respins cerința lui Alexandru Bejanu privind repunerea în termenul de prescripție, în speță neîntrunindu-se temeiurile legale ce ar justifica această repunere și a respins ca tardivă pretenția privind anularea ordinului de sancționare nr. 51-p din data de 16 ianuarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară, observație.

Cu referire la ordinul nr.196-p din 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiune disciplinară, muștrare aspră (f.d.8-9), Colegiul reține că instanța de apel corect a respins ca neîntemeiată pretenția lui Alexandru Bejanu cu privire la anularea ordinului de sancționare nr.196-p din 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu.

Din materialele cauzei Colegiul constată că prin ordinul nr.196-p din data de 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiune disciplinară, muștrare aspră, pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (1) lit. h) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, precum și pct. 12 alin. (1) lit. a) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016.

Conform art. 15 alin. (1) lit. h) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, în vigoare la data aplicării sancțiunii disciplinare, colaboratorul vamal este obligat să respecte prevederile Codului de conduită al colaboratorului vamal.

Pct. 12 alin. (1) lit. a) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016 prevede că funcționarul

vamal, în relațiile cu publicul, este obligat să dea dovadă de onestitate și comportament civilizată față de persoanele cu care vine în contact.

Instanța de recurs menționează că ordinul nr.196-p din 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiune disciplinară, mustrare aspră a fost emis în urma anchetei de serviciu, inițiate la plângerea Dianei Bivol, operator al Băncii Comerciale „Moldinconbank” filiala „Vasile Alecsandri”.

Conform raportului-4, la 11 ianuarie 2017, ora 11.50 la CALL CENTER-ul Serviciului Vamal a telefonat Diana Bivol care a anunțat că colaboratorul vamal Alexandru Bejanu, fiind în ținută de serviciu, a manifestat un comportament brutal și indecent față de aceasta și clienții băncii.

Conform explicației Dianei Bivol din 16 ianuarie 2017, la 11 ianuarie 2017, în jurul orelor 11.19, în sediul Băncii Comerciale „Moldinconbank” filiala „Vasile Alecsandri” s-a prezentat colaboratorul vamal Alexandru Bejanu, în uniformă de serviciu. Pe parcursul deservirii sale, întru achitarea ratei creditului financiar acesta a avut un comportament brutal și inechitabil față de clienții băncii și operator, manifestat prin agresiune verbală a unei doamne de vîrstă înaintată și a unui domn, care s-a adresat către acesta cu observație, fapte confirmate prin secvențele video vizualizate de colaboratorii Direcției integritate și supraveghere, în incinta sediului central al BC „Moldinconbank” SA din str. Armenească 38, mun. Chișinău. La fel, în cadrul perfectării documentare în sistemele informaționale pentru achitarea plății, a avut un comportament arogant față de operatorul băncii Diana Bivol, nefiind receptiv la întrebările adresate acestuia cu referință la operațiunea bancară ce urma a fi efectuată, astfel intimidând-o pe Diana Bivol.

Ulterior, în jurul orelor 14.00, colaboratorul vamal Alexandru Bejanu s-a prezentat din nou în incinta băncii comerciale menționate, pentru a clarifica situația creată anterior în aceeași zi, dar discuția la fel a fost însoțită de un comportament obraznic față de colaboratorii instituției respective. Iar, la 12 ianuarie 2017 Alexandru Bejanu, fără acordul și permisiunea ofițerului de pază, a mers direct în biroul Directorului filialei „Vasile Alecsandri” al BC „Moldinconbank” SA, Octavian Brînzilă, unde au fost chemați și operatoarea Diana Bivol, contabilă - șef și ofițerul de pază Ion Condrea, care au fost martori oculari a incidentului din data de 11 ianuarie 2017. Prin discuțiile sale, Alexandru Bejanu a încercat să influențeze operatoarea băncii Diana Bivol, întru efectuarea unui apel telefonic la Call Center al Serviciului Vamal al RM pentru a retrage plângerea depusă anterior.

După explicațiile expuse verbal directorului filialei, Bejanu Alexandru s-a adresat către Octavian Brînzilă cu solicitarea părăsirii cabinetului de către toți 3 martori, cu amenințarea că se vor revedea în instanța de judecată, manifestând un comportament arogant și agresiv.

Luând în considerație cele expuse mai sus, Colegiul relevă că instanța de apel corect a conchis că acțiunile colaboratorului vamal Alexandru Bejanu au avut un caracter de ofensivă și dominant, un comportament deviant și manifestând față de cei din jur o atitudine inechitabilă, astfel denigrând imaginea uniforme ce o poartă, și în special a instituției ce o reprezintă.

Respectiv, prin acțiunile sale, Alexandru Bejanu a ignorat prevederile Codului de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din

20 octombrie 2016, și anume pct. 12 alin. (1) lit. a) prin aceea că nu a dat dovadă de onestitate și comportament civilizată față de persoanele cu care a venit în contact, prin ce a încălcat prevederile art. 15 alin. (1) lit. h) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000.

Conform art. 15 alin. (1) lit. h) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000 colaboratorul vamal este obligat să respecte prevederile Codului de conduită al colaboratorului vamal.

Pct. 12 alin. (1) lit. b) și f) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016 prevede că funcționarul vamal, în relațiile cu publicul, este obligat să aibă întotdeauna un comportament care ar păstra și ar consolida încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea Serviciului Vamal, să fie echilibrat și nediscriminatoriu, tratând fiecare persoană în mod egal, respectându-i drepturile și demnitatea și să aibă o ținută, o conduită și un limbaj adecvat, să reflecte o imagine profesională.

Instanța de recurs menționează că dacă la soluționarea litigiilor de anulare a actului de sancționare instanța va constata că a existat temei de sancționare, însă în actul de aplicare a sancțiunii disciplinare motivele de sancționare au fost formulate greșit, atunci instanța este în drept de a stabili formularea motivelor în conformitate cu legislația muncii, luând în considerare circumstanțele reale care au servit temei de sancționare.

Astfel, Colegiul precizează că instanța de apel corect a stabilit că Alexandru Bejanu în circumstanțele reținute supra, nu a fost echilibrat și nediscriminatoriu și nu a avut în situația descrisă o conduită și un limbaj adecvat, ce ar reflecta o imagine profesională, prin ce a încălcat prevederile art. 15 alin. (1) lit. h) al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000 și a pct. 12 alin. (1) lit. b) și f) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016.

Instanța de recurs menționează că în ordinul nr.196-p din 27 februarie 2017 a Serviciului Vamal cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, prin care lui Alexandru Bejanu i-a fost aplicată sancțiune disciplinară, mustrare aspră, este indicat că acesta prin comportamentul brutal și indecent față de Diana Bivol și clienții băncii manifestat la 11 ianuarie 2017, a denegrat imaginea Serviciului Vamal.

Iar, conform art. 57 lit. g) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, constituie abateri disciplinare acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează.

Instanța de recurs respinge argumentul recurentului Alexandru Bejanu precum că ordinul de sancționare a Serviciului Vamal nr. 196-p din 27 februarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu nu se încadrează nici sub aspect în disciplina muncii, deoarece nu a avut loc la locul de muncă, nici în timpul orelor de muncă și nici la realizarea unor acțiuni ce țin de activitatea de serviciu.

Conform art. 22 al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din data de 20 iulie 2000, în vigoare la data incidentului din 11 ianuarie 2017, colaboratorii vamali poartă uniformă, atribuită gratuit. Modelul uniformei, însemnele, normele de

asigurare cu uniformă sînt aprobate de Guvern. Regulile de port-uniformă sînt stabilite de directorul general.

Astfel, faptul că la 11 ianuarie 2017, în jurul orelor 11.19, în sediul BC „Moldinconbank”, filiala „Vasile Alecsandri” Alexandru Bejanu s-a prezentat în uniformă de serviciu, a creat prezum ia că acesta reprezintă Serviciul Vamal, ori doar colaboratorii vamali poartă uniformă conform modelului aprobat de Guvern. Iar, prin comportamentul brutal  i indecent manifestat de Alexandru Bejanu fa  de Diana Bivol  i clienții băncii manifestat la 11 ianuarie 2017, acesta a denegrat imaginea Serviciului Vamal.

Ori, încălcarea  ntruc t a survenit în timpul în care Alexandru Bejanu purta uniforma organului vamal, orice ac iune întreprinsă de acesta indiferent de faptul dacă a fost realizată sau nu în timpul de muncă  i în legătură sau nu cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, produce efecte în privin a autorit ii în care activează acesta, uniforma permi nd ter ilor identificarea autorit ii respective, astfel  nc t Alexandru Bejanu este apreciat ca fiind reprezentant al acestei autorit i  i astfel, toate ac iunile sale sunt asimilate de ter ii observatori independen i, ca parvenind de la autoritatea respectivă în calitate de angajator.

Instanța de recurs reiterează că Diana Bivol identific ndu-l pe Alexandru Bejanu după uniformă a sesizat Serviciul Vamal, prin intermediul CALL CENTER-ului Serviciului Vamal (f.d.49).

Instanța de recurs reține că în cazul încălcării disciplinei de serviciu  i a prevederilor legisla iei în vigoare de către angajat, angajatorul ini iază o anchetă de serviciu pentru examinarea multiaspectuală, completă  i obiectivă a circumstan elor încălcării, iar dacă salariatului i se stabile te vinov ia aplică, în funcție de gravitatea abaterii disciplinare  i gradul de vinov ie, o sancțiune disciplinară.

Astfel, Colegiul relevă că instanța de apel corect a respins argumentul lui Alexandru Bejanu precum că la emiterea ordinului nr. 196-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu de către angajator au fost încălcate prevederile legale, ori fapta respectivă putea atrage, în cazul probării acesteia, răspunderea contraven ională a sa dar nu răspunderea disciplinară.

Legisla ia muncii prevede sancționarea angajatului pentru fapta comisă, dacă prin acesta angajatul a încălcat normele legale, Regulamentul intern, contractul individual de muncă sau contractul colectiv de muncă, ordinele  i dispozi iile legale ale conducătorilor ierarhici superiori.

Art. 10 Cod contraven ional prevede că constituie contraven ie fapta – ac iunea sau inac iunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infrac iunea, s v r ită cu vinov ie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod  i este pasibilă de sancțiune contraven ională.

Astfel, legiuitorul face distinc ie între abaterea disciplinară  i contraven ie  in nd cont de gravitatea  i normele legale încălcate de angajat, iar în litigiul dedus judec iiei Alexandru Bejanu, prin ac iunile sale din 11 ianuarie 2017, a încălcat Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, Codul de conduită a colaboratorului vamal  i a Legii cu privire la funcția publică  i statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008.

Instanța de recurs respinge argumentele lui Alexandru Bejanu precum că prin răspunsul nr. 19 din 31 ianuarie 2017 a BC „Moldindconbank” SA, a fost infirmată

existența conflictului dintre acesta, clienții băncii și colaboratorii filialei din data de 11 ianuarie 2017 a BC „Moldincombank”.

Ori, prin răspunsul sus menționat supra, Alexandru Bejanu a fost informat că conform înregistrărilor audio nu au fost folosite replici sau cuvinte necenzurate în cadrul conflictului din 11 ianuarie 2017, însă conflictul dintre Alexandru Bejanu clienții băncii, colaboratorii filialei din 11 ianuarie 2017 totuși a avut loc, prin ce s-a creat o situație de ofensă pentru clienții băncii (f.d.142).

Conform art. 207 Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv.

Art. 208 Codul muncii prevede că pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Instanța de recurs respinge argumentele recurentului Alexandru Bejanu precum că ancheta de serviciu s-a desfășurat contrar Regulamentului cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, care este elaborat în temeiul alin.(11) art.59 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04 iulie 2008.

Ori, în litigiul dedus judecății au fost respectate normele Regulamentului cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, aprobat prin ordinul Serviciului Vamal nr. 101-O din 12 martie 2015, care are un caracter special, în coraport cu Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din data de 11 martie 2009.

Astfel, dacă Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 reglementează modul de funcționare a unei comisiei de anchetă de serviciu în cazul examinării unei abateri disciplinare comise de un funcționar public, Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, aprobat prin ordinul Serviciului Vamal nr. 101-O din data de 12 martie 2015 reglementează modul de funcționare a unei comisiei de anchetă de serviciu în cazul examinării unei abateri disciplinare comise de un funcționar public din cadrul Serviciului Vamal.

Instanța de recurs menționează că actul special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală. În caz de divergență între o normă a actului general și o normă a actului special se aplică norma actului special.

Respectiv, abaterea disciplinară imputată lui Alexandru Bejanu a fost examinată în cadrul unei anchete de serviciu desfășurate de comisia de disciplină din cadrul Serviciului Vamal, conform Regulamentului cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, aprobat prin ordinul Serviciului Vamal nr. 101-O din 12 martie 2015.

La fel, Colegiul respinge argumentele recurentului Alexandru Bejanu precum că nu a fost citat în formă scrisă, sub semnătură despre data ședinței comisiei și nu a fost audiat pe marginea sesizării depuse de Diana Bivol. Ori, la materialele cauzei este anexată explicația oferită de Alexandru Bejanu în legătură cu incidentul din data de 11 ianuarie 2017 (f.d.56-57).

În circumstanțele reținute supra, ținând cont de gravitatea încălcărilor comise de către colaboratorul vamal Alexandru Bejanu, Colegiul conchide că instanța de apel corect a remarcat că Serviciul Vamal a emis legal ordinul nr. 196-p din data de 27 februarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu și legal a aplicat sancțiune disciplinară în formă de mustrare aspră, inclusiv în contextul în care anterior, prin ordinul Serviciului Vamal nr. 51-p din 16 ianuarie 2017 cu privire la sancționarea lui Alexandru Bejanu, acestuia i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de observație, legalitatea căruia se prezumă, că urmare a tardivității pretenției lui Alexandru Bejanu de anulare a acestui ordin.

Prin urmare, Colegiul conchide că decizia instanței de apel conține o apreciere, ce determină definitiv și incontestabil corectitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns.

Subsecvent, instanța de recurs indică că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva hotărâri pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Colegiul menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemoțivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a

fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu să se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Alexandru Bejanu.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), art. 248 alin. (2)-(3) Cod administrativ, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Alexandru Bejanu.  
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan